

Prima instanță: Judecătoria Orhei
Judecător: Veronica Cupcea
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nina Vascan
Eugenia Fistican
Veronica Negru

Î N C H E I E R E

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Moscovoi Nicolae împotriva lui Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana, privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

cererea reconvențională depusă de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana împotriva lui Moscovoi Nicolae, privind încasarea sumelor de bani, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana cu menținerea hotărârii Judecătoria Orhei din 23 decembrie 2015, prin care acțiunea inițială a fost admisă parțial iar acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată

c o n s t a t ă :

La 06 noiembrie 2013, Moscovoi Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana, privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat că, în luna noiembrie 2012 a împrumutat lui Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana suma de 24 000 euro, echivalentul sumei de 416 640 lei, pe un termen de până la data de 01 martie 2013. Sergheev Anatolie a eliberat o recipisă, prin care și-a asumat obligația de a restitui suma împrumutată până la data de 01 martie 2013.

După expirarea termenului menționat în recipisă, s-a adresat de nenumărate ori către pârâți cu cererea de a-i întoarce suma împrumutată, însă ultimii se eschivează de la restituirea sumei, motivând că nu dispun de surse financiare.

Deoarece pârâții nu au restituit în termen împrumutul acordat, ținând cont de rata de refinanțare a Băncii Naționale și în temeiul art. 869 și 872 Cod civil, conform calculelor efectuate dobânda de întârziere prevăzută de art. 619 Cod civil constituie suma de 36 047 lei.

Solicită Moscovoii Nicolai, încasarea în mod forțat de la Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana a împrumutului în mărime de 24 000 euro în valută națională conform cursului oficial la momentul executării hotărârii, dobânda de întârziere în mărime de 36 047 lei și cheltuielile de judecată.

La data de 19 august 2014, Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana au depus cerere reconvențională împotriva lui Moscovoii Nicolae, privind încasarea sumelor de bani, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reconvenționale au indicat că, la 12 decembrie 1995 Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana au întemeiat Gospodăria Țărănească „A.M. Sergheev”.

Pentru procurarea materialului săditor, în luna aprilie anul 2010 s-au adresat către Moscovoii Nicolae cu rugămintea de a le împrumuta suma de 10 000 euro, care urma a fi restituită în luna august anul 2010, când urmau să primească subvenții în sumă de peste 190 000 lei în temeiul Legii bugetului de stat pentru anul 2010.

La data de 12 februarie 2010, Moscovoii Nicolae le-a împrumutat doar suma de 1 000 de euro, cu o dobândă lunară în mărime de 10% din suma împrumutată.

La 21 mai 2010, au mai primit de la Moscovoii Nicolae suma de 6 000 euro, cu dobânda lunară de 8% și la insistența acestuia au întocmit o recipisă într-un singur exemplar, prin care au confirmat împrumutul.

La data de 01 iunie 2010, Moscovoii Nicolae le-a mai împrumutat suma de 3 000 euro, confirmând iarăși acest împrumut printr-o recipisă, unde a fost fixată dobânda lunară de 8%.

La 03 august 2010, la cererea și insistența lui Moscovoii Nicolae au întocmit o recipisă pentru restanța dobânzii în mărime de 3 000 euro, ultimul cerând ca în această recipisă să fie introdusă și suma de 1000 euro, pe care au împrumutat-o la data de 12 februarie 2010 și nu a fost documentată.

În luna septembrie 2010, Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana au achitat lui Moscovoii Nicolae suma de 5 000 euro, însă ultimul a refuzat să întocmească o recipisă pentru suma primită.

La data de 07 aprilie 2011, au achitat suma de 90 000 lei, iar în luna octombrie 2011, fiind permanent amenințați de către Moscovoii Nicolae, au fost nevoiți să vândă un tractor, din care 6 000 euro i-au fost achitați lui Nicolae Moscovoii.

La data de 01 februarie 2012, Moscovoii Nicolae prin presiuni psihologice i-a silit să mai scrie o recipisă pentru dobânda neachitată în sumă de 2 500 euro, la care a aplicat o dobândă aferentă în mărime de 200 euro lunar.

La sfârșitul lunii martie 2012, sub influența amenințărilor s-au adresat către Moscovoii Nicolae cu rugămintea de a le acorda o pauză de 10 luni pentru achitarea dobânzii. Ultimul a fost de acord, însă a cerut de a scrie o recipisă datată cu 01 februarie 2012 prin care Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana au primit suma de 12 800 euro.

La data de 01 noiembrie 2012, Sergheev Anatolie a transmis lui Moscovoii Nicolae suma de 5 300 euro, pentru care din nou a refuzat să scrie o recipisă în acest sens. Peste câteva zile Moscovoii Nicolae i-a cerut lui Sergheev Anatolie să scrie o altă recipisă, precum că a împrumutat suma de 24 000 euro, iar acesta îi va întoarce toate recipisele scrise anterior motivând că, sunt multe recipise, iar pentru a nu le pierde a propus ca sumele restante să fie incluse într-o singură recipisă. Fiind amenințat, Sergheev Anatolie a fost de acord să scrie această recipisă.

La data de 02 noiembrie 2013, prin influență psihică Moscovoii Nicolae a mai estorcat și a primit de la de la Sergheev Mariana suma de 3000 euro.

Pe marginea acestor evenimente starea psihologică a lui Sergheev Anatolie s-a agravat, iar la data de 02 decembrie 2013 a făcut o tentativă de suicid prin administrarea unei cantități mari de somnifere.

Astfel, Moscovoii Nicolae prin acțiuni dolosive și contrare legii i-a depozitat de o sumă în mărime totală de 27 000 euro și încă solicită suma de 24 000 euro.

Prin cererea reconvențională și cererea de concretizare a acțiunii reconvenționale Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana au solicitat încasarea de la Moscovoii Nicolae în beneficiul lor a datoriei în sumă de 17 000 euro, repararea prejudiciului material în sumă de 185 914,13 lei, 295 487,47 lei și 4 399,20 euro, datorate furnizorilor Societatea cu Răspundere Limitată „Bioprotect” și Societatea cu Răspundere Limitată „Elvitis-Com” pe care nu au putut să le achite din cauza acțiunilor dolosive a lui Moscovoii Nicolae și încasarea prejudiciului moral pe care îl estimează la suma de 1 000 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 23 decembrie 2015, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Moscovoii Nicolae și s-a dispus încasarea în mod solidar de la Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana a datoriei în mărime de 24 000 euro, sau echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii și dobânda de întârziere în mărime de 179 817 lei. În rest pretențiile înaintate de Moscovoii Nicolae au fost respinse ca neîntemeiate. A fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana privind încasarea datoriei, a prejudiciului material și moral. S-a dispus încasarea în mod solidar de la Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana a taxei de stat în beneficiul statului în mărime de 17 245,70 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana cu menținerea hotărârii Judecătorei Orhei din 23 decembrie 2015.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 09 martie 2017 Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel

Chișinău din 23 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, nu au fost citați legal despre locul, data și ora ședinței de judecată a instanței de apel. Instanța de apel nu a luat în considerație probele invocate și anume probele din cauza penală pe numele lui Moscovoi Nicolae. La fel nu au fost luate în considerație referința și anexele acesteia din 05 august 2014. Instanța de apel nu a aplicat prevederile dreptului material și a încălcat dreptul la un proces echitabil.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 mai 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Moscovoi Nicolae copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 07 iunie 2017, Moscovoi Nicolae prin intermediul avocatului Leca Ion, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa părților la data de 05 ianuarie 2017 (vol. II, f.d.151), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 09 martie 2017. Însă, la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți.

Astfel, instanța de recurs consideră că, recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiul ui civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Sergheev Anatolie și Sergheev Mariana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu